

Nová forma mezinárodní teatroterapeutické konference v Olomouci

KLÍČ - CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
příspěvková organizace

Ve čtvrtek 10. 11. 2016 se v aule Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (PdF UP) konala VI. mezinárodní teatroterapeutická konference. Stejně jako v loňském roce i letošní konferenci pořádala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR ve spolupráci s Klíčem – centrem sociálních služeb, p. o., Olomouc, který zajišťoval její programovou náplň a podílel se na organizaci. Finanční podporu na realizaci konference poskytlo Ministerstvo kultury ČR a Olomoucký kraj. Na uspořádání konference se podílela také PdF UP, která bezplatně poskytla potřebné prostory.

Workshop Maurice de Jonga a Koerta Dekkera

■ **Text: Ing. Jiří Ondrušák,**
Klíč – centrum sociálních služeb, p. o.,
Olomouc

Konferenci zahájila Magda Dohnalová z Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, která přečetla více než stovce účastníků zdravotní nepřítomného Jiřího Horeckého, prezidenta APSS ČR. Účastníky konference dále uvítal Petr Matuška, ředitel spolupořadatelské organizace Klíče – centra sociálních služeb, p. o., a Milan Klement, proděkan PdF UP Olomouc. Poté se slova ujala moderátorka Ingrid Hanzliková, která se, stejně jako v minulých letech, skvěle postarala o její plynulý a příjemně živý průběh.

Protože dosavadní pojetí teatroterapeutické konference se jevílo organizátorům málo poutavé a pro získání nových inspirací málo efektivní, rozhodli se po pěti ročních konferencích pro změnu její koncepce. Dosavadní spíše přehlídkovou podobu nahradil nový, funkčnější model této specifické

akce; tradiční místo konání v Olomouci však zůstalo zachováno.

Počet přednášejících a vystupujících byl sice nižší, ale díky většímu prostoru pro prezentace poskytnutému menšímu počtu odborníků bylo předávání jejich zkušeností a dovedností mnohem efektivnější. Tomu napomohly i navazující panelové diskuse, které přednášející vedli ve čtyřech samostatných skupinách. Interakce mezi přednášejícími a účastníky konference tak byla mnohem intenzivnější a oboustranně obohacující.

Z divadelního představení *Bábka* Divadla bez domova Bratislava

Prvním z přednášejících byl Štěpán Smolík z divadla Ujeto Praha, které tvoří herci s mentálním postižením a které navazuje na tradici bývalého Divadla Inventura. Štěpán Smolík ve svém příspěvku reagoval na hlavní téma konference: „Děláme terapii, nebo umění, nebo oboje?“ a zamýšlel se nad obsahem i nad definicemi pojmů „divadlo“ a „divadlo ve specifických skupinách“. Zvláště zajímavé byly jeho názory na dvě rizika práce v divadle ve specifických skupinách. Jako první označil snahu vést divadlo způsobem, kterým pracuje většina klasických divadel. V tomto případě jsou herci s handicapem často tlačeni do herectví, které nereflektuje jejich způsob vyjadřování a komunikace a nereflektuje tak ani jejich jedinečnost při vyjadřování sebe sama. Druhým rizikem je dle Smolíka opačný extrém, v němž nejsou hercům v divadle ve specifických skupinách dávány hranice a nezdravě absolutizovaná jedinečnost těchto herců tak může působit na diváky nesrozumitelně až rozpačitě.

Dalšími vystupujícími byly Veronika Broulíková z Divadelní fakulty JAMU Brno a Kateřina Jebavá z Tandemového divadla z Brna, které účastníky konference seznámily se specifiky práce s lidmi s poruchou sluchu. I v jejich příspěvku byl zdůrazněn význam srozumitelné komunikace probíhající všemi směry. Jak mezi divadelním týmem a herci, tak i mezi herci s handicapem a bez něj (slyšícími a neslyšícími) a v neposlední řadě mezi herci a diváky. O těchto a dalších principech práce mluvila po Veronice Broulíkové dále Kateřina Jebavá při prezentaci tzv. Tandemového divadla, které využívá prostředků dramatického umění jako prostředků komunikace mezi intaktním rodičem a dítětem se sluchovým postižením, přičemž důraz je zde kladen zejména na zapojení dítěte a na komunikaci „tady a teď“, tj. na okamžité vyjadřování potřeb a myšlenek a na okamžité navazující pochopení a reakci – na odstranění komunikace „potom“.

Nejvzdálenějšími vystupujícími letošní konference byli Maurice de Jong a Koert Dekker z Nizozemska, vůdčí osobnosti někdejšího Divadla Maatwerk. Příspěvek Maurice de Jonga byl ale především o novém divadelním souboru, divadle Balder Theater, ve kterém, tak jako v Diva-

dle Maatwerk, opět hrají herci převážně s mentálním postižením. Při své práci používají koncept 3H, který je odvozený ze slov Head, Heart, Hands, kde Hlava, Srdce a Ruce představují symbolicky tři oblasti, se kterými se v divadle pracuje:

1. Charakter a intelektuální dispozice hrané postavy
2. Emoce a citění
3. Tvořivost a konkrétní projevy

Maurice dále vyjádřil plně ztotožnění se s názory Štěpána Smolika na práci s divadlem ve specifických skupinách a tak jako předchozí přednášející vyzvedl i on význam funkční komunikace mezi herci, divadelním týmem a diváky.

Posledním prezentujícím byl Patrik Krebs z Divadla bez domova z Bratislavy, který v úvodu vystoupení vyjádřil uznání, že PdF UP Olomouc poskytuje pro teatroterapeutickou konferenci svou půdu, a ocenil také organizátory APSS ČR a Klíč – CSS, p. o., díky nimž konference existuje. Kladně zhodnotil i výbornou atmosféru akce, která poskytuje prostor i pro sdílení divadelní práce s lidmi bez střechy nad hlavou, což není, dle jeho slov, všude samozřejmé. Patrik Krebs dále informoval, že v Divadle bez domova nehrají jen lidé bez domova, ale

i herci s nejrůznějším handicapem zdravotním, sociálním i národnostně menšinovým. Poukázal, že tato skutečnost vede k tomu, že herci nevidí jen svůj handicap, ale setkávají se s příběhy lidí s jinými problémy, starostmi a radostmi, což jim umožňuje vidět sebe ve zcela jiném postavení, vážit si toho, co považovali ve svém životě za samozřejmé a obhatit tak sebe i druhé vzájemnou jedinečností.

Následovalo krátké představení se Jitky Vrbkové z brněnského Divadla Aldente, které se poslední dva roky věnuje práci s herci s Downovým syndromem.

Dalším bodem konferenčního programu po prezentacích byly panelové diskuze, do kterých se zapojila také Zoja Mikotová z Divadelní fakulty JAMU Brno. Účastníci konference byli rozděleni do čtyř samostatných skupin a díky nové interaktivní platformě konference mohli prostřednictvím diskuzí v menších skupinách mnohem efektivněji získávat potřebné informace.

Odpoledne proběhlo pět workshopů, které úspěšně navazovaly na témata, která se objevila v panelových diskuzích, a získané znalosti účastníků tak byly doplněny i novými dovednostmi.

Závěr konference patřil hercům slovenského Divadla bez domova, kteří v Divadle hudby zahráli představení „Bábka“, které

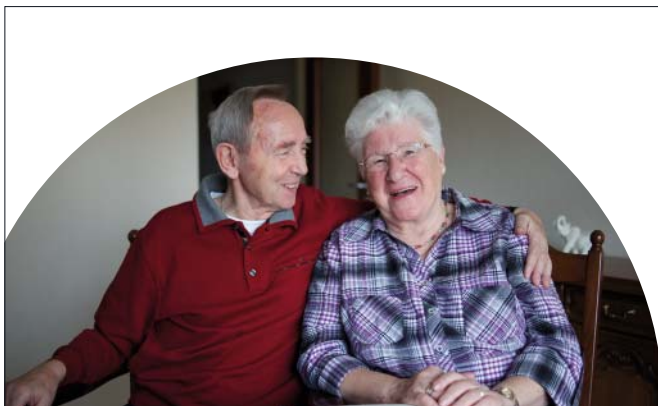
bylo konkrétní ukázkou vyústění práce s marginalizovanými skupinami osob – klientů sociálních služeb. Působivé vystoupení se zamýšlelo nad tématem samoty. Existuje samota jen doma, nebo i v přeplněných městských ulicích? Jak samotu vnímají lidé bez domova či lidé s handicapem? Plné Divadlo hudby reagovalo na představení velkým aplausem a po zajímavé diskuzi s herci se mikrofonu ujala opět moderátorka a dala prostor i názorům účastníků. Diskutující oceňovali především praktickou možnost získání dovedností o práci s klienty, pestrost programové skladby a bezprostřední empirický zážitek; účinkujícím a přednášejícím se také dostalo bezprostřední zpětné vazby k jejich prezentacím. Ze všech vyjádřených názorů vyplynulo, že letošní konference byla ve velice dobré „formě“.

Konference byla realizována za finanční podpory Ministerstva kultury.

Na realizaci akce finančně přispěl Olomoucký kraj.

INZERCE

**Váš partner
pro enterální
výživu**

MEDI6NUHIDM25CZ

Jsme světový, evropský i český lídr v **enterální výživě**. Jsme specialista na enterální výživu, která je určena pacientům se specifickými nutričními potřebami, všech věkových kategorií, **od kojenců až po seniory**.

Naším cílem je přinášet **inovace** v nutriční péči, které umožňují lidem žít déle a kvalitněji. Ve výzkumných centrech v 6 zemích pracuje více než 600 výzkumných pracovníků.

od **1896** v Holandsku
od **1992** v České republice
dnes ve více než **40** zemích světa

Nutricia – Váš partner v oblasti vzdělávání

Naším cílem je zajistit přístup k nejnovějším informacím z vědy a výzkumu a umožnit sdílení zkušeností s enterální výživou mezi odborníky z nemocnic, domovů seniorů a agentur domácí péče např. prostřednictvím:

- kreditovaných seminářů lokálního i národního charakteru
- kreditovaných e-learningů (www.vzdelavani-o-vyzive.cz)

Nutricia a.s., Na Hřebenech II 1718/10, 140 00 Praha 4
www.vzdelavani-o-vyzive.cz a www.nutricia.cz
Infolinka: 0800 110 001 (pondělí – pátek 8:30 – 16:00)

NUTRICIA
Advanced Medical Nutrition